

บายศรี

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

เทศน์พระ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม ต.หนองกกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นสัจธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูดคุ้ยค้นคว้า
ขึ้นมาโดยสัจจะโดยความเป็นจริง ถ้าใครประพฤติปฏิบัติได้ตามความเป็นจริงแล้วเป็นอันเดียวกัน
อันเดียวกันคือมันเหมือนกัน เหมือนกันโดยข้อเท็จจริงใจ

แต่ที่มันมีขัดมีแย้งกันเพราะมันไม่เหมือนกัน มันไม่เหมือนกัน เพราะถ้าเป็นธรรมๆ ธรรมะ
เป็นธรรมชาติ ธรรมชาติสัจจะความจริงแล้วมันไม่มีใครสูงใครต่ำ มันเป็นสัจจะเป็นความจริง

แต่ถ้ามันไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันก็ของมึงของกูไง ความเห็นแก่ตัวใจ ความคิดว่าตัวเอง
ยิ่งใหญ่ไง มันถึงไม่เหมือนคนอื่นใจ

ถ้ามันเหมือนคนอื่นมันจะมีตัวตนอะไร มันก็เหมือนอากาศธาตุ ลมพัด มันไป มันมีประเทศ
ใหม่ มันมีเจ้าของใหม่ มันพัดไปตามแต่ภูมิภาค มันเป็นธรรมชาติของมัน

สัจธรรมเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติกัน
ตามความเป็นจริงขึ้นมา เราเอาความจริงของเราไป

ถ้าฟังธรรมๆ ฟังธรรมนี้ก็มาเทียบเคียงกับหัวใจของตนใจ กับความรู้สึกนึกคิด มันตรงกัน
หรือไม่ตรงกัน

ถ้ามันไม่ตรงกัน มันต้องมีอันไหนผิดแน่นอน เห็นไหม ผู้แสดงธรรมโง่ก็ได้ ผู้แสดงธรรมไม่รู้ อะไรเลยก็ได้ แต่อวดรู้

ไอ้คนฟัง คนฟังมันเข้าใจหมดนะ ถ้าคนฟังมันเข้าใจหมด มันเก็บบริวารหนีเลย มันไปหาอยู่ โคนไม้ดีกว่า มันไปหาอยู่ที่ตามความพอใจของมันดีกว่า แล้วศึกษาค้นคว้าขึ้นมา

แต่มันจนตรอกไป มันไปไม่ได้ไง เวลาฟังเขาก็ฟังเขาไม่ได้ เวลาจะเอาจริง ตัวเองก็เอาความจริงของตัวเองก็ไม่ได้ ไปหน้าก็ไม่ได้ ถอยหลังก็ไม่ได้ ไปไหนก็ไม่ได้ ไม่มีอะไรได้ทั้งนั้น นั่นนะคือมาร

ฟังธรรมๆ เทียบเคียงขึ้นมาในหัวใจของตน แล้วเปรียบเทียบนะ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงหรือไม่ ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงไง ธรรมะเป็นธรรมชาติ สัจธรรมมันเป็นธรรมชาติ เป็นสัจจะเป็นความจริงของมันไง แต่มันสำคัญคนที่ซุกคู้ค้นคว้าขึ้นมาไง จิตตภาวนาๆ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ชนะตนประเสริฐที่สุด ชนะกิเลสในใจ ของตนประเสริฐที่สุด

แต่เราเกิดมา เรามีอวิชชา มีกิเลสต้นหาความทะยานอยาก แล้วศึกษาธรรมะขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สาธุ สาธุ เกิดมาไม่พบไม่เห็น จนตรอกยิ่งกว่านี้

นี่ไง การเห็นสมณะเป็นมงคลของชีวิต แล้วเห็นสมณะที่ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม นั่นละ มงคลที่แท้จริง เห็นสมณะที่ขึ้นขึ้นมา มันจะวัดมันจะไถ่ ยิ่งเห็นยิ่งหนักแล้ว ยิ่งเห็นยิ่งต้องวิงหนี

นี่ไง เห็นสมณะเป็นมงคลของชีวิตไง แล้วมงคลตรงไหน

ถ้าเป็นมงคลมันต้องอบอุ่นสิ มันเป็นมงคล อืม! ทำไมเราคิดอย่างนี้ ทำไมของท่านเป็นอย่าง นั้นนะ ได้คิดแล้ว อันนี้สำคัญมาก เราว่ามันต้องเป็นอย่างนี้ ทำไมท่านเป็นอย่างนั้นล่ะ ถ้ามันไม่ใช่ ท่านผิด ก็เราผิด ถ้าเราผิด เราจะแก้ไขใหม่ ถ้าเราผิด เราจะทำให้มันดีขึ้นใหม่

นี่ไง การอบรมบ่มเพาะอะไร ถ้าการอบรมบ่มเพาะขึ้นมา อบรมบ่มเพาะเพื่อใคร

ก็เพื่อตัวของผู้ที่ปฏิบัตินั้นนะ ก็ตัวมึงเองนั่นแหละ ประโยชน์ก็ประโยชน์ใจเอ็งนั่นแหละ ประโยชน์ก็จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนั้นนะ ถ้ามันได้ประโยชน์ของมันจริงใจ มันไม่เอาสภาพแวดล้อมข้างนอกมาบีบบังคับกันหรอก

คนเกิดมาปรารถนาความดีทั้งนั้น แต่มันจะเจอความดีที่ไหน

พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ดุสิ พ่อแม่พาลูกไปขายยาบ้าเยอะแยะเลย พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกนะ ทำไมพาลูกสำมะเลเทเมาอย่างนั้นนะ พาลูกสำมะเลเทเมาเพราะเขาจนตรอกไป เพราะเขาก็ติดยาไป เขาก็ค้ายาไป แล้วเขาก็พาลูกไปด้วยไง แล้วเวลาเขาเสพ โอ๊ย! ให้ลูกกูเสพด้วยไง นี่พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกไปทำไมพาลูกสำมะเลเทมาได้ขนาดนั้น

ถ้าพ่อแม่ที่เป็นธรรมๆ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ถ้าพ่อแม่ที่ติงามไป ถ้าพ่อแม่ที่ติงามเขาก็พาลูกเขาไปทางที่ถูกต้องชอบธรรมไป นั่นคือพ่อแม่ ถ้าเราเติบโตขึ้นมา ถ้ามีครอบครัวขึ้นมา เราจะเป็นพ่อแม่ของคน เราจะมีอะไรไปสั่งสอนอบรมเขา

เรามาเป็นพระๆ ไร เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะเอาความจริงขึ้นมาในหัวใจของเราไป ถ้าเอาความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน เห็นไหม

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วบวชเป็นพระ บวชพระศีล ๒๒๗ นะ ใ้โฮ! ยอดเยี่ยม ใครๆ ก็เคารพบูชา ถ้ามันอิมบุญนะ มันก็มีความสุขนะ วันไหนกิเลสมันฟาดวงฟาดงานะ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิเลสมันเหมือนข้างสารที่ตกมันอยู่ท่ามกลางหัวใจของตน

ข้างตกมัน ความทุกข์ยังเข้าใกล้ไม่ได้ หัวใจของตนนั้นนะ ข้างสารที่ตกมัน แล้วมันฟาดวงฟาดงาอยู่กลางในหัวใจของตนนั้นนะ

นี่ไง บวชเป็นพระศีล ๒๒๗ ไง ถ้าอิมบุญๆ ช่างมันก็สงบเสงี่ยมขึ้นมา ก็มีความสุขของมันไง ถ้ามันฟาดวงฟาดงาขึ้นมา เจียนตาย มันทั้งหมดนะ บริขงบริขารไม่ดูแลเลย ถ้ามันไม่เอาไหนนะ บาตรมันก็ไม่ดู ผ้าผ่อนแพรพรรณมันไม่เคยสนใจเลยละ

แต่ถ้าบวชใหม่ๆ นี่แวววาวเลยนะ พับเรียบร้อย บาตรนี่ชัด ชัดแวววาวเขียว นี่ไง บวชเป็นพระไง ศีล ๒๒๗ ไง แวววาวไง มันก็เหมือนทางโลกไง

ทางโลก ทางโลกเขาก็มีการศึกษาค้นคว้าของเขา เราบวชเป็นพระๆ เราก็ศึกษาค้นคว้าของเราไง

นี่ไง ในทางวัฒนธรรมเขาทำบายศรี เขาทำบายศรี ไบตองเขาพับ เขาเย็บ เขาย้อม ใ้โฮ! มันสวยงาม

ไบตองอยู่บนต้นกล้วย สิ่งทีดอกไม้อยู่ตามสวน ตามท้องไร่ท้องนา เขาไปเก็บมาแล้วเขามาประดิติประดิทย การประดิติประดิทยเขาต้องฝึกฝนของเขาไง ถ้าครอบครัวไหนเขามีวัฒนธรรมอย่างนั้น เขาจะสอนลูกสอนหลานเขา ชุมชนใดเขาจะสอนเด็กๆ น้อยขึ้นมาให้หัดเย็บหัดทำ ทำบายศรีไง กว่าจะทำได้ กว่ามันจะประณีต กว่ามันจะวิจิตรบรรจงไง แล้วงานไหนๆ เขาต้องมีของเขา ใ้ บายศรีสู่ขวัญเขาจะตั้งของเขา เขาเคารพบูชาไง เวลาทำความเคารพแล้วเปิดกรวยใ้ เพื่อความเคารพบูชา ใ้โฮ! มันแวววาว มันมีความประณีต มันมีความสวยงาม

พระกรรมฐานก็เหมือนกัน เวลาทำข้อวัตรปฏิบัติก็ฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมาไง นั่นก็เป็นพิธีกรรม พิธีปฏิบัติใ้

พิธีเขาเย็บไบตองอย่างนี้ พิธีเขาดอกไม้รูปเทียนปักนั้นนะ นั่นนะพิธีกรรมของเขา เขาทำบายศรีของเขา

ใ้เราก็เป็นพระใ้ เวลาข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา นั่นละวิธีการประพฤติปฏิบัติใ้ ถ้าวิธีการปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นศีลเป็นธรรมขึ้นมา มันก็แวววาวใ้ บาตร กาน้ำ พระนิสีทนะ มันสะอาด มันประณีตบรรจงใ้

เขาก็วัดนิสัยแข็งนั่นแหละ นิสัยเป็นพระหรือไม่เป็นพระ

เป็นพระชี้เท้าอย่างนี้ “มันของเล็กน้อย ที่ไหนมันก็มีอยู่แล้ว มันทำก็ไม่เห็นได้อะไรเลย”

มันก็วัดนิสัยมึงนั่นแหละ วัดถึงความเป็นพระจริงหรือความเป็นพระไม่จริงนั่นแหละ นี่พิธีกรรมเฉยๆ นะ แล้วเวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา สมบุกสมบันขึ้นมา ทำความสงบของใจให้ได้ ทำความสงบของใจให้ได้

ทำไมต้องทำความสงบของใจล่ะ

นี่ไง ไปฐิฐิไล้ไบลานเปล่าๆ ศึกษาไป โอ้โฮ! เทศนาว่าการขึ้นมาลูกศิษย์ลูกหามากมาย มหาศาล ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ไบลานเปล่ามาแล้วหรือ ไบลานเปล่ากลับแล้วหรือ”

นี่ก็เหมือนกัน พิธีกรรม พิธีกรรมเวลาเด็กมันเล่น เล่นเป็นพระ ยิ่งเดี๋ยวนี้ หลวงตาภาค ๑ ภาค ๒ ภาค ๓ มันสร้างหนังมา มันไปโกยเงินเป็นร้อยๆ ล้านนูนๆ นี่ไง นี่พระสมมุติ สมมุติเป็นพระ ถ่ายหนังนั่นนะ

ไฉนเราบวชเป็นพระ จริงตามสมมุติ มันก็สมมุติทั้งนั้นนะ สมมุติขึ้นมา จริงตามสมมุติขึ้นมา แต่เรามีอำนาจวาสนาหรือไม่ล่ะ แล้วถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เรากระทำของเราขึ้นมาเพื่อทำความสงบของใจเข้ามา เวลาใจสงบเข้ามามันแตกต่างกัน เห็นไหม

เวลาเป็นพระๆ การเห็นสมณะเป็นมงคลชีวิตๆ เราบวชเป็นพระขึ้นมาเอง เราก็เห็นตัวเราเอง นี่ มันเป็นมงคลไหม ภูก็เห็นตัวภูเองอยู่ที่นี่ ภูก็เป็นพระ มันเป็นมงคลชีวิตเราไหมล่ะ

ถ้าเรามีข้อวัตรประพฤติปฏิบัติ เรามีศีลมีธรรมขึ้นมา เออ! มันเป็นมงคลนะ มันเป็นมงคล

แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เพราะเราเป็นพระปฏิบัติ ปริยัติเขาศึกษาพิธีกรรมขึ้นมา เห็นไหม บายศรีเวลาเขาเย็บ เขาเย็บขึ้นมาตามพิธีกรรม เวลางานใหญ่ๆ ขึ้นมาจะเห็นทั้งนั้นนะ ตั้ง โอ้โฮ! สวยงามแวววาว โอ้โฮ! มหัศจรรย์ บุญยิ่งใหญ่ แล้วเวลาเสร็จงานแล้วก็จบไป แต่เวลาทำ

ขึ้นมา เวลาเตรียมจะมีงานขึ้นมา ใ้อโฮ! สมบุกสมบัน จนเดี๋ยวนี้โลกเจริญไป บริษัทออร์แกนไนซ์มัน จัดให้หมดนะ จ่ายตังมา จะเอางามขนาดไหน เอามาเลย

เรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ แล้ววิธีการปฏิบัติจะมีแค่นี้ใช่ไหม

สิ่งที่ทำๆ มา เวลาทำมา บ้างจัดตั้ง สันติภูมิจิโก เวลาบวชเป็นพระขึ้นมาแล้ว บริหาร ๘ สมบัติของพระ พระมีเท่านั้น ต้องเป็นของส่วนบุคคล ต้องของเรา ฝากรอง ไปครองแทนคนอื่นได้หรือเปล่า เวลาฝากรองก็ฝากรองของเราไป นี่จริงตามสมมุติไป

สิ่งที่ว่าสมบัติของพระไป สมบัติที่ใช้เกี่ยวกับบริหาร ๘ ไป แล้วต้องเป็นของเราด้วย มันขาดครอง มันต้องอยู่กับเรา แล้วเราดูแล เพราะเราเป็นพระไป พอเป็นพระขึ้นมา เวลาเราห่มเป็นมณฑล อย่างนี้ไม่ใช่เวบชะวาบอย่างนี้ เพราะอะไร

เพราะความเป็นพระไป ถ้าความเป็นพระ พระที่ชาวพุทธเคารพยกย่องบูชาไป ถ้าชาวพุทธยกย่องบูชา เห็นสมณะเป็นมงคลชีวิตไป เห็นมงคลชีวิตขึ้นมา มันก็การห่ม การอยู่การกิน มันก็ดูสวยงามไป ถ้าดูสวยงามขึ้นมาแล้วก็ เออ! เป็นพระที่เป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องชอบธรรมไป แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไป เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นสัจจะเป็นความจริงไป

มันเป็นพิธีกรรมปฏิบัติไป การนั่งสมาธิ การเดินจงกรม มันก็เป็นพิธีกรรมทั้งนั้นนะ จิตตภาวนา เห็นจิตใหม่ ทำความสงบได้หรือเปล่า

แล้วถ้าทำความสงบ เกจิอาจารย์สงบแล้วทำความสงบเป็นกำลัง ส่งออกหมดนะ เสกเป่าของเป็นของศักดิ์สิทธิ์

เวลา ทุกข์ อริยสัจจ์ ศักดิ์สิทธิ์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่ศักดิ์สิทธิ์ ทุกข์ เป็นของขลังที่จิตใจ มันจะรู้จะเห็นของมัน ถ้าจิตใจมันจะรู้จะเห็นของมัน เห็นใหม่ นี่แหละพระปฏิบัติ ไม่ใช่บายศรี ทำเป็นพิธีกรรมเฉยๆ

ปฏิบัติพอเป็นพิธีๆ แต่เริ่มต้นก็ต้องเป็นพิธีกรรมนี้แหละ นี่ไง ถ้าไม่มีข้อวัตรปฏิบัติ ที่หลวงปู่
มันวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ มันจะเริ่มต้นกันอย่างไร พระปฏิบัติจะเริ่มต้นกันที่ไหน สัมมะเลเทเมา
แล้วแต่ความเห็นของคนใจ สิ่งใดที่โลกเขายกย่องสรรเสริญก็ทำตามเขากันไปไง

ยิ่งพระ ไปเห็นพระไปกราบโยม เห็นพระไปกราบพวกเกจิอาจารย์ ใ้อโฮ! เศร้ามาก เอ็งไม่มีที่
พึ่งอะไรเลยหรือวะ ธรรมและวินัย เอ็งไม่มีอะไรเลยหรือ

เป็นพระๆ ใจ บุคคลไม่ควรไหว้ ๑๐ อย่าง แม้แต่พระที่พรรษาอ่อนกว่า เขาก็กราบไหว้ไม่ได้
แล้ว นี่ไง สามเณร นักบวชนอกศาสนา ปุถุชน ฆราวาส พระไหว้ไม่ได้ นี่วินัยบังคับไว้เลย บุคคลไม่
ควรไหว้ เว้นไว้แต่เวลารับไหว้ เวลาวินัย เวลาพระฉันข้าวอยู่ ห้ามไปกราบ เพราะท่านฉันข้าวอยู่ จะ
ไปรับไหว้เอ็งได้อย่างไร

เราอยู่ครูกับบาอาจารย์นะ ใ้อโฮ! ศรีททามาก มาถึงกราบกับพื้นดินเลย

ท่านใส่หางยี่ทองเลย ไม่รู้จักกาลเทศะ มึงเป็นพระได้อย่างไร เวลาเป็นพระมันก็ต้องรู้ที่ไหน
ควรไม่ควร

เคารพบูชา ไซ้ เห็นครูบาอาจารย์เดินมา ใ้อโฮ! จิตใจชื่นบานมาก แต่รอให้ท่านหาที่นั่งก่อน
ท่านนั่งลงที่ไหนแล้วค่อยเข้าไปกราบท่าน

ท่านเดินอยู่ เราจะเข้าไปกราบ ใ้อ! จะแสดงความเคารพ เห็นเดินอยู่ เข้าไปกราบกับพื้น
เลยนะ

เราอยู่กับหลวงตา หลวงตาด่าพระต่อหน้าเราเลย ภูเห็นมาหมดแล้ว ด่าหางยี่ทองเลย

ใ้อโฮ! ถ้าใ้อพวกเราชอบนะ ถ้าใครกราบใครไหว้วันนี้ ใ้อโฮ! เขาเคารพภูใจ

นี่ไง ธรรมและวินัยเป็นศาสดา เอ็งเคารพศาสดาบ้างหรือเปล่า ถ้าเอ็งเคารพศาสดา เอ็งทำ
อย่างนั้นได้อย่างไร ด้วยทิวสิฐิ ด้วยมานะ ด้วยความอหังการว่าเขากราบไหว้ตน คิดว่าตนยิ่งใหญ่ ผิด
ทั้งคู่ ถ้ามันผิดทั้งคู่ ครูบาอาจารย์เขาไม่ทำกันอย่างนั้น

ครูบาอาจารย์อบรมบ่มเพาะขึ้นมา นี่ไง อยากรู้ได้นิสัย ถ้าได้นิสัยก็ต้องรู้กาลเทศะอย่างนี้ แล้วจะไปทำเป็นๆ อย่างนั้นทำได้อย่างไร

แต่โดยทั่วไปเห็นอย่างนี้ทั้งนั้นนะ ศรัทธาบังหน้า เวลาไม่ศรัทธาก็ไม่สนใจเลย ไม่เหลียวหน้า มามองเลย เวลาศรัทธาขึ้นมา ก็จะเอาแต่ตามใจตัวเองเลย

ศรัทธาก็เก็บไว้ในใจใจ แล้วสมควรไม่สมควรนั้นอีกเรื่องหนึ่งไง ทำตามความถูกต้องชอบธรรมสิ

เป็นพระๆ ที่น่ารักจะรบกับกิเลส ถ้าจะรบกับกิเลส มันเริ่มต้น พิธีกรรมๆ มันเป็นแค่พิธี

พิธีมึงยังไม่รู้หรือ มันเป็นแค่พิธี แต่พิธีมึงยังไม่รู้ถูกต้องชอบธรรมแค่ไหน แล้วมึงจะเข้าไปสู่ตัวจริงได้ไง

จิตตภาวนาใจ ทำให้สงบมาอย่างไร จิตทำให้สงบเข้ามา ถ้าใจสงบเข้ามา เห็นใหม่

โธ! จิตพอสงบเข้ามานะ อะไรก็ได้แล้ว วัตวาอาราม อัมภิกาสิกังคะ เรือนว่าง อยู่ที่ที่เรือนว่าง ไม่เป็นภาวะ นี่ขนาดไม่เป็นภาวะนะ เรายังดูแลรักษาข้อวัตรขนาดนี้

คำว่า “ขนาดนี้” เพราะเราเคารพพระพุทธเจ้าไง เพราะเราเคารพพระพุทธเจ้า เราพยายามจะหาพุทธะ หาใจของตน พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดในกำเนิด ๔ เกิดเป็นอะไร มาเกิดเป็นพระ นี่มาเกิด เกิดมาเป็นคน เป็นคนจริงตามสมมุติ แล้วมาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระมันก็สมมุติสงฆ์ แล้วเราจะเอาความจริงแล้ว เราเอาความจริงขึ้นมา เราจะเอาจิตเราสงบเข้ามาใจ จิตตภาวนาใจ ถ้าจิตสงบเข้ามา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มีใจ ถ้าจิตสงบเข้ามา ไม่ใช่ทำพอเป็นพิธีแล้ว ทำจริงๆ นะ จะทำจริงๆ แล้วล่ะ เอาจริงๆ ทำจริงขึ้นมา

ธรรมะรอบคนจริง รอบความจริงอยู่ ว่าทำธรรมะเป็นของจริง ของจริงรอบคนจริงเข้ามาศึกษา ค้นคว้า ของจริงรอบคนจริงเข้ามาศึกษาแล้วพยายามฝึกหัด แล้วคนที่จริงคนคนนั้นนะ เขาจะทำ

ความสงบของใจของเขาได้ ถ้าทำความสงบของใจของเขาได้ เขาจะละทิ้งได้อย่างไร ข้อวัตรปฏิบัติ เขาจะละทิ้งได้อย่างไร เพราะเราเกิดมาจากตรงนั้นไง ถ้าเราเกิดมาจากข้อวัตรปฏิบัติ เราเกิดมา เห็นไหม

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูด “หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามา หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามา”

ถ้าเราเคารพครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านทำเป็นตัวอย่างมา ใครทำเอง ใครคิดได้ คิดแต่จะปอกลอกชาวบ้านเขานั่นแหละ คิดจะปอกลอกกิเลสไม่มี คิดจะสำรอกจะคายกิเลสออก ไม่เคยคิด เพราะกิเลสมันพาคิดไง

กิเลสมันไม่เคยพาคิดทำลายตัวมันเองหรอก กิเลสมันจะพาคิดจะสร้างสมตัวมันยิ่งใหญ่อื่นมาไง ถ้ามันคิดมันก็คิดปอกลอกคนอื่นเขาไง คิดปอกลอกคนอื่น คิดให้คนอื่นมาส่งเสริมเราไง

แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันจะปอกลอกกิเลสไป มันจะสำรอก มันจะคายของมัน

ถ้ามันจะคายของมัน มันเริ่มจากอะไรล่ะ

มันเริ่มจากที่มันไม่พอใจ มันไม่พอใจอะไรทั้งนั้นเลย กูไม่สนใจกูนี้ กูจะกินอิมนอนอูน กูจะหมู กอนแล้วนิน กินแล้วนอน แล้วก็เป็นสมณะ แล้วจะให้คนอื่นเขากราบอีกนะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราไป แบบนอแรด ไปไหนไปแบบนอแรด

จิตดวงหนึ่งเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดมาก็แสนทุกข์แสนยาก ทำหน้าที่การงานมานะ สังคมบีบคั้นมา มันเป็นความทุกข์ มันเป็นความทุกข์ เราแสวงหาไง ฆราวาสธรรม ถ้ามีศรัทธาความเชื่อเป็นคนดี จากเป็นคนดีเป็นฆราวาสธรรม เรามาบวชเป็นพระแล้ว เราจะเป็นนักรบ แล้วเราจะไม่รบกับใครเลย เราจะรบกับกิเลสค้นหาความทะยานอยาก

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม บวชมาเป็นพระๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สงฆ์ปกครอง สงฆ์ สงฆ์ตั้งแต่สมัยพุทธกาลมา มีสงฆ์ที่ติงาม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ สงฆ์ที่เป็นจริง เราก็สาธุ เราก็มีวาสนาได้ไปพึ่งพาอาศัยความร่วมมือเป็นสุขในคณะสงฆ์นั้น

ถ้าเราเห็นคณะสงฆ์นั้นพึ่งพาอาศัยไม่ได้ คณะสงฆ์นั้นสงฆ์ที่ไม่เป็นธรรม มันเบียดเบียนกันเอง มันทำลายกันเอง เราก็แยกไปอยู่คนเดียวก็ได้ แยกไปอยู่ที่ไหนก็ได้ แยกไปศึกษาหาความจริงในหัวใจของตนให้ได้ เพราะเราเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ไม่ใช่บายศรี ทำพอเป็นพิธี ทำพอเป็นพิธี บายศรีไปตั้งที่ไหนมันก็สวยงามแวววาวเท่านั้น บวชเป็นพระ ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นๆ มันก็จะแวววาวว่าเป็นพระกรรมฐาน มันก็ทำพอเป็นพิธี มันก็เป็นพิธีปฏิบัติเท่านั้น มันไม่เป็นความจริงใจ

ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นก็สาธุ เราก็อยากเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นที่ตามความเป็นจริง เราอยากเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นที่มีข้อวัตรปฏิบัติ ที่มีจิตใจสงบระงับ ที่มีจิตใจยกขึ้นสู่วิปัสสนาใจ เราจะทำตัวของเราให้เป็นพระสงฆ์ที่แท้จริงใจ เราจะทำตัวของเรา จะสำรอกคายกิเลสไป เราจะไม่ให้กิเลส มันชักนำไปไง ไม่ให้กิเลสมันคอยปกคอดอกพิธีกรรมการปฏิบัติของเรา ปอกลอกชีวิตของเรา ปอกลอกเวลาของเราไป ๒๔ ชั่วโมง นี่ถ้าพระกรรมฐานๆ

ก็ภูทำมาอย่างนี้ ภูภาวนา ๒๔ ชั่วโมง ทั้งอดนอน ทั้งผ่อนอาหาร ภูทำมา ๒๔ ชั่วโมง ๒๔ ชั่วโมงตลอด ก็ภูทำมา ภูทำมาอย่างนี้

ทางของสมณะเป็นทางกว้างขวาง ไปกลัวใคร ๒๔ ชั่วโมงของเรา ทำได้ตลอดเวลา ก็เราจะเอาชนะกิเลสของเราไป เราจะสำรอก เราจะคายมันนะ ทำไม แล้วใครค้าประกันใครได้ ใครจะประกันว่าคนอื่นจริง ก็ตัวมันไม่จริง มันจะประกันใครได้

ก็เราทำของเราจริงใจ ไม่ใช่พอทำเป็นพิธี ทำจริงๆ แล้วทำมาอย่างนี้ ทำมาอย่างนี้ตลอด แล้วทำไม แล้วมีอะไรอีกล่ะ ไม่ใช่ทำพอเป็นพิธี ทำจริงๆ เพราะบวชจริงๆ ใจ ก็เป็นพระจริงๆ ด้วยใจ แล้วเอาจริงๆ ด้วยใจ

แล้วถ้าทำจริงๆ มันก็เข้ากับอุดมการณ์ฐานใจ ปฏิบัติตามอุดมการณ์ฐานใจ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่
มั่นให้ทำอย่างนี้ แล้วครูบาอาจารย์ก็ทำมาอย่างนี้ หลวงปู่แหวนก็ทำมาอย่างนี้ หลวงปู่ชอบก็ทำมา
อย่างนี้ แล้วก็ไปพระอรหันต์ไปหมดแล้ว

แล้วเราจะมาทำพอเป็นพิธีใช่ไหม พิธีปฏิบัติเนี่ย อย่างกับลิเก อย่างกับหมอลำ บ๊อไปก็บ๊อมา
บ๊อเป็นพระกรรมฐาน แล้วมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน

เวลากิจนิมนต์ไปเป็นคณะฯ เขาเรียกคณะหมอลำ คณะหมอลำอีสานไป เดียวก็ไปออกงาน
นั่น เดียวก็ไปออกงานนี่

นี่ครูบาอาจารย์พูดนะ นั่นละคณะหมอลำ

นี่เหมือนกัน เวลาปฏิบัติเทศบาล ๑ เทศบาล ๒ กิจนิมนต์ตั้งแต่ต้นเดือนยันปลายเดือน ปีชน
ปี นิมนต์ข้ามปี ไ้โฮ! เป็นพระกรรมฐาน

นั่นนะพอเป็นพิธีทั้งนั้นนะ

กิจนิมนต์ก็เรื่องของเขา สิ่งทีพระผู้ทีประพฤติปฏิบัติ กลิ่นของศีล กลิ่นของธรรม

เขากลับกันนัก กลับจะไม่ได้กิจนิมนต์ ทางพระเวลาเขาคุยกัน กิจนิมนต์ได้ของขาว ได้เปิด
บัญชีกัน ได้เงินได้ทองมา มากุญ มาอวด มาไม้กันนั่นนะ แล้วก็ช่วยเหลือเจือจานกัน เอาเข้าสังคม
เอาเข้ากระแส นั่นละบายศรี พิธีกรรมปฏิบัติ พิธีกรรมฐาน

ครูบาอาจารย์เราไม่สนใจเลย ไปสนใจอะไร

ตั้งแต่วันบวช อุปัชฌาย์ให้บาตรมาแล้ว นั่นแหละอาหาร บิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแห้ง ไป
กลัวอะไร แล้วไปกลัวใคร ทีไหนเขาจะบีบจะคั้น เราก็เก็บบริวารของเราไป ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์ท่านรู้ จริงหรือไม่จริง ปฏิบัติเพื่ออะไร ปฏิบัติเพื่อ
ธรรม ไม่ต้องสนใจใครทั้งสิ้น สนใจในการประพฤติปฏิบัติเท่านั้น

แต่ถ้าอยู่ในวัดใด อยู่ในสงฆ์ใด เขาทำอย่างไร เราไม่กินแรงเขา เราต้องช่วยเหลือแบ่งเบาภาระ เพราะคณะสงฆ์เหมือนกับคนคนหนึ่ง มีศีรษะ ๑ แขน ๒ เท้า ๒ มือวัยจะ ๓๒ เหมือนกัน ใช้สอย อยู่อาศัยในอาวาสเดียวกัน มันก็ช่วยกันคนละไม้คนละมือเพื่อให้เสร็จกิจ

เราไปเที่ยวมาทั้งนั้นนะ ที่ไหนเขาทำ ถ้าเป็นของคณะสงฆ์ เราทำให้หมด เพราะเราอาศัยคณะนั้นอยู่ แล้วถ้าไปที่ไหนนะ เขามีกิจกรรมมากเกินไป เราบอก เมื่อไหร่มันจะจบวะ จบจะได้ภาวนาไป

เขาบอก เฮ้ย! ทำเถอะ เดี่ยวมันก็จบเอง

แล้วถ้าหัวหน้าที่ดีก็จบ แล้วได้ภาวนา ถ้าหัวหน้าที่ไม่เห็นแก่ตัว เขาอยากได้หน้าได้ตาใจ การสร้างนั้นเป็นสมบัติของเขาไป ใครเป็นคนออกแบบ ใครเป็นคนกระทำนะ บ้าบอคอแตกอยู่นั้นนะ เพราะอะไร

เพราะใจมันแตก ไม่ได้สร้างก็กลัวว่าจะไม่เท่าเทียมคนอื่นเขา ไม่ได้สร้างก็กลัวว่ามันอึดอัดขัดข้อง ก็คิดว่าจะก่อสร้างมาเพื่อจะเป็นเครื่องอยู่ พอสร้าง ๆ ไปแล้วแมงก็ติด พอมันติดขึ้นมาแล้วไม่สร้าง มันจะบ้าแล้ว

ไอ้ที่แรกไม่สร้าง ก็ว่าจะสร้างพอเป็นเครื่องอยู่ พอไปอยู่กับแมงแล้ว แมงลากไปแล้ว หยุคไม่ได้ หยุคแล้ววัดเจียบเหงา ไม่มีคนมาอีก บ้าบอคอแตกเลย

ที่แรกก็ว่าจะสร้างพอเป็นเครื่องอยู่ พอสร้างไปแล้วแมงก็ติดไปหมดเลย แล้วทีนี้ก็หยุคสร้างไม่ได้แล้ว พอสร้างก็ยิ่งสร้างกันไปใหญ่จะ

แต่ถ้ามีสติมีปัญญา มีหัวหน้าที่ดึงามใจ ถ้ามันมีหัวหน้าที่ดึงาม หัวหน้าเขาไม่ทำอย่างนั้น แต่คนเรา ชีวิตนี้มันต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย พระก็ต้องมีปัจจัยของเขา พระมีปัจจัยของเขา ไม่ใช่พอทำพิธี

ทางโลกมันเป็นอาชีพ มันเป็นวัฒนธรรม บายศรี สิ่งที่เขาฝึกหัดเด็กน้อย ฝึกหัดไว้ให้เป็น วัฒนธรรมของเรา วัฒนธรรมของประเทศ ของชุมชน มันเป็นเรื่องที่สวยงาม มันเป็นเรื่องที่ว่า แล้วเขาก็ ชื่นชมนะ ชื่นชมเพราะอะไร

เห็นไหม สังคมใดมีวิชาการ สังคมใดมีความสามัคคี สังคมนั้นร่วมเย็นเป็นสุข ถ้าสังคมใดเขา ทำสิ่งนั้นได้ สังคมมันก็มีชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ชุมชนตัวอย่าง วัดพัฒนาตัวอย่าง ชุมชน ตัวอย่าง สังคมดีงาม มันเป็นวัฒนธรรมไง แต่ก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

เรามาเป็นพระ แล้วเป็นพระปฏิบัติด้วย ฉะนั้น ข้อวัตรปฏิบัติคือพิธีกรรม เติบงาม นิ่ง สมภาวิภาวนาก็พิธีกรรม แต่ถ้าเขาจริงเขาจึงขึ้นมา ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา หาหัวใจของตนให้ได้

เพราะเริ่มต้น จิตตภาวนาๆ ใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะใจ เกิดในครรภ์ ในไข่ในน้ำ ครำ ในโอปปาทิกะ แล้วด้วยอำนาจวาสนาขึ้นมา มาบวชเป็นพระ เป็นนักรบ พอเป็นนักรบขึ้นมา ก็เป็นสมมุติสงฆ์ไง ถ้าจิ๋ว บริหารแวววาว ก็แวววาวด้วยจรตนิสัยใจ แต่แวววาวแล้วต้องให้หัวใจที่ แวววาวด้วยใจ ถ้าหัวใจมันสงบระงับเข้ามา หัวใจมันจะแวววาวของมันไง ถ้าหัวใจมันแวววาวของมันนะ มันจะเป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องชอบธรรมไง

ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาใจ เวลาฝึกหัดปฏิบัติตะบั้งๆ มันตลกวังค์ไปหมดนะ มันหาย เกลี้ยงเลย แล้วมันจะแวววาวไหม หัวตอนั่นนะ ชี้เค้า มันไปจมอยู่กับชี้เค้า มันเป็นหัวตอ มันเป็นตอ ไม้ มันเป็นวังค์ มันไม่ขึ้นมาหรอก

แล้วก็เห็นนิมิต เวลาจิตสงบแล้วอยากจะพิจารณากาย จิตสงบแล้วพิจารณากาย

เราฟังทุกที่แหละ ใครมาก็จิตสงบพิจารณากาย แล้วกายเม่งนี่ก็เอาหมดนะ วิปัสสนิก ไม่ เห็นมีอะไรเป็นความจริงเลย

เป็นความจริงนะ เพชร เวลาซื้อเพชรมันต้องไปร้านเพชรนะ แล้วร้านเพชรที่เขาไม่เครดิต มี ตรา เพชรถูกต้องชอบธรรม ไปร้านเพชร ร้านเพชรมันเอาพลาสติกมาขาย

เหมือนกัน จิตมันสงบ สงบอย่างไร จิตมันเป็นจริงตรงไหน แล้วมันจะเป็นความจริงอย่างที่
 เอ็งเอาพลาสติกมาขายกัน เอาเรซินมาขาย แล้วบอกว่าเป็นเพชร แล้วก็บังคับให้นักท่องเที่ยวมันซื้อ
 นักท่องเที่ยวซื้อไปแล้ว ซื้อในราคาเพชร แมงเอาเรซินกลับบ้านมันไป มันก็บอกว่าพระพุทธศาสนา
 หลอกหลวง การปฏิบัติไม่เห็นมีความจริง

เวลาจะเอาผลประโยชน์ไป

เวลาปัจเจกตั้ง สันติปฏิญญา ตัวเองทำอะไรไม่ได้ ตัวเองไม่มีอะไรเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาสักชิ้น
 หนึ่ง ถ้าตัวเองเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เวลาปัจเจกตั้ง สันติปฏิญญา ธรรมะไม่มีขัดไม่มีแย้งกัน

ถ้ามันจะเป็นข้อเท็จจริง มึงทำมาอย่างไร ความเป็นอยู่ อยู่อย่างไร

ถ้าพระกรรมฐานที่มีสัมมาสมาธินะ เขาจะไม่ทิ้งๆ ขว้างๆ เขาจะไม่ทำอะไรที่ให้มันเสียหาย
 เพราะอะไร เพราะมันบ่งบอกถึงสติ มันบ่งบอกถึงหัวใจ

ถ้าหัวใจดีงามนะ ทุกอย่างจะเรียบร้อยถูกต้องชอบธรรม แล้วไม่เวอร์ด้วย ไม่อวด ไม่ดีไปกว่า
 คนอื่นด้วย แล้วที่ฉลาดนะ ดีกว่าเขาอีก แต่พยายามจะอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่แสดงออกเลย ใ้ที่กำๆ
 แสดงออกนั้นนะ นักเลงหัวไม้ มันเป็นจริงเป็นจังไปไม่ได้หรอก

เว้นไว้แต่ด้วยจิตนิสัย เช่น หลวงปู่ตื้ออย่างนี้ หลวงปู่ตื้อนี้ โอ้โฮ! เวลาท่านถามนะ

“ในสังคมนี้นี้ใครภาวนาได้บ้าง ในสังคมนี้นี้ใครปฏิบัติแล้วเป็นอย่างไบบ้าง ถ้าใครมีความสงสัย
 ให้ถามเรา ท่านตื้อ”

หลวงปู่ตื้อนะ นั่นล่ะอาจหาญมาก นั่นล่ะข้อเท็จจริง เพราะอะไร

เพราะเวลาคนถามนะ เวลาคนถาม เจ้าฟ้าเจ้าคุณอย่างนี้ คุณหญิงคุณนาย “โอ้ย! ชำระล้าง
 กิเลส โอ้ย! มันเว้งร้างไปหมด”

ท่านก็นั่งฟังไง เพราะอะไร เพราะบายศรี เพราะพิธีกรรม เพราะสังคมเพราะโลกต่อแหล แล้วเราจะโน้มตัวลงไปคลุกคลีกับพวกต่อแหล เกียงกันไม่มีวันจบ เพราะอะไร เพราะเรามีศีล เขาไม่มี เขาก็แก่ของเขาไปอย่างนั้นนะ

หลวงปู่ตี้อท่านก็นั่งฟังไง

“ถ้าอย่างนั้นดิฉันก็จะลากลับแล้วนะคะ”

“อ้อ! อีดอกทองจะกลับแล้วสิ”

ไอ้โฮ! พระอรหันต์แตกหมดเลย จบเอาคำสุดท้าย จบ

ถ้าของจริง เขาไม่มาคลุกคลีกับสิ่งที่เลวร้ายอย่างนั้น กระลอนปลิ้นปล้อนหลอกลวงตัวเองยังไม่รู้ตัว อวดดีบอวดดี อวดเหนือคนอื่น

ไอ้คนเขาจริงเขานั่งฟัง เขายิ้มๆ นะ

แล้วเอาเหตุผลโลก จะต้องจ้างบริษัทโฆษณาประกาศใช้ใหม่ถึงจะได้เป็นที่ยอมรับไง เจออีดอกทองเข้าไปจบเลย แตกหมด

นี่ไง ถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เราเอาความจริงความจังของเราในหัวใจของตน ถ้าเอาความจริงความจังในหัวใจของตน เราฝึกหัดปฏิบัติให้เป็นความจริงของเรา ถ้าเป็นความจริงของเรา เราไม่ใช่ปฏิบัติพอเป็นพิธี

พิธีกรรมๆ พิธีมันก็มีความจำเป็นเริ่มต้น พิธีกรรมมันเป็นกรอบ มันเป็นคนละสงฆ์ มันต้องมีขอบเขต เพราะความเสมอกัน ความเท่ากัน การกระทำพร้อมเพียงกัน ไม่อย่างนั้น ดอกไม้ในแจกันดอกไม้หลากสีในแจกันดอกไม้หลากสีในแจกันดอกไม้ พิธีกรรมก็แจกันที่ปักดอกไม้ในแจกันนี้ มันก็แวววาวของมัน เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งชั่ววัตรปฏิบัติ เอาธรรมขึ้นมาให้พร้อมกัน เหมือนกัน ถูกต้องชอบธรรมอันเดียวกัน นี่มันเหมือนแจกันที่ถูกต้องชอบธรรมไง

แต่ไอ้ความขัดแย้ง ความเห็นแตกต่างเยอะเยอะ กูจะเอาอย่างนั้น มึงจะเอาอย่างนี้ ร้อยแปด พันเก้า แต่ชอบธรรมใหม่ ถูกต้องใหม่

สมองมี คิดได้ แล้วทำได้ แล้วทำได้ นี่โอกาสปฏิบัติ ถ้าไม่อย่างนั้นจะปฏิบัติอย่างไร ถ้าไม่อย่างนั้นมันก็เกาะเกี่ยวกันไปหมด ถ้าไม่อย่างนั้นมันจะสงบเข้ามาได้อย่างไร จิตนะ

จิตสงบเข้ามา เราชวนชวามีการกระทำด้วยความชื่นบาน เสร็จแล้วนะ กูไปแล้วแหละ ทาง จงกรมรอกอยู่

แต่ถึงเวลาแล้วไง เราไม่กินแรงใคร เราไม่เอาเปรียบใคร สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ทำ เหมือนกัน ฉันทเหมือนกัน อยู่เหมือนกัน แต่ใจไม่เท่ากัน

ถ้าใจเท่ากันนะ สงบสุข เพราะอะไร เพราะถึงเวลาแล้วไง ถึงเวลาแล้วนะ หายใจเข้าไม่ หายใจออกก็ตาย หายใจออกไม่หายใจเข้าก็ตาย แล้วเวลาตายไปแล้วไง ตายนี้เรื่องส่วนตัวแล้ว จิต ไปแล้ว นี่เวรกรรมของเขา

แล้วถ้าเป็นพระปฏิบัตินะ ละสังโยชน์ ๓ ๗ ชาติ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สัตถัพพตปรามาส สังโยชน์ รู้จัก เข้าใจ ชัดเจน ไม่ต้องไปถามใคร

กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง โลกนี้ราบหมดเลย

ว่ารวมใหญ่ๆ รวมใหญ่ของสมาธิก็อย่างหนึ่ง แต่ถ้าเวลาจิตกับกายแยกออกจากกันเหมือน รวมใหญ่เลย ไอ้ไฮ! มันมหัศจรรย์

พิจารณาขึ้นไป กามราคะ ปฏิฆะขาดไป เวลาตายไป เห็นไหม หลวงปู่มั่นพูดที่หนองผือใจ “อย่าไปห่วงท่านอาจารย์องค์นี้นะ ท่านตายเมื่อคืนนี้นั้นเป็นพระอนาคามี จบแล้ว พวกเขายังปุถุชน คนหนาอยู่”

ไอ้ปุถุชนคนหนาก็เป็นห่วงเขานะ โอ้ย! พระที่ตายแล้วจะไปไหน

หลวงปู่มั่นบอกว่า ท่านได้พระอนาคามี อนุบนพรหม พรหม ๕ ชั้น

แล้วเวลานี้ก็เลยล่ะ เวลานั้นก็เลยนั้นอย่างไร นี่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงใจ

ทำพอเป็นพิธีใช่ไหม ทำพอเป็นพิธี เอ็งก็ได้พิธีนั้นใจ ถ้าทำจริงมันก็ได้ความจริงนั้นใจ ถ้าได้ความจริงได้มาจากไหน ใจมันรู้ ปัจจัยตั้ง สันติภูมิจิโก แล้วใครจะมาหลอก

แล้วเราทำอยู่อย่างนี้ มีพระบ้าง บอกว่าเอ็งผิดอย่างนั้น เอ็งผิดอย่างนี้

เฮ้ย! ใครผิดวะ ไม่รู้ยังเสือกพูด ไอ้เรามันกระจ่างแจ๋ง ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ ขณะนิโรธ ดับ ด้วยมรรค ๘ กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ พิจารณากายๆ กายแยก ขาด

พิจารณากามราคะ อสุภะๆ เวลานั้นขาด เวลาขาด ขาดแล้วเหลืออะไร เวลานั้นเป็น เป็นอย่างไรล่ะ แล้วเวลาจะเข้าไปสู่อุจเฉตจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้เป็นอย่างไร

อุปกิเลสใจ ความสว่างไสว โภภาส อุปกิเลส อุปกิเลสกิเลสอย่างละเอียด จิตเดิมแท้

ใครแท้ มึงแท้หรือกูแท้ แล้วมันแท้อย่างไร เวลานั้นเจอ มันเจออย่างไร มันจับอย่างไร แล้วเวลามันยึดมั่น มันสมดุคของมันนะ ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ใครเกิด ใครแก่ ใครเจ็บ ใครตาย

ไม่ใช่ทำพอเป็นพิธี

ทำพอเป็นพิธีก็ได้พิธีนั้นใจ พระกรรมฐานพิธีกรรมไป ปอกลอกเขา อยากให้เขาเชิดชูบูชาตัวเองยังไม่รู้จักตัวเอง

ตัวเองรู้จักตัวเองแล้วจะกลัวใคร ปัจจัยตั้ง สันติภูมิจิโก กิเลสมันตายตั้งแต่ที่ว่ามัยยัสถ์นั้นนะ ตายจบแล้ว มันมีอะไรเหลือ แล้วสิ่งที่เหลือคืออะไร

ถ้าเป็นพิธีกรรม เราก็เริ่มต้นจากเริ่มต้น แต่เราต้องเติบโตไป สิ่งที่มีอายุขึ้น มีประสบการณ์มากขึ้น ปฏิบัติมากขึ้น มันก็สำรวจมรรค์มากขึ้น มันเข้าใจสังคมไป เราไปไหนเราก็รู้เท่า เราไม่ไปขัดไปแย้งกับใคร เห็นแล้วมีหุมีตา มึงเหี้ย กูจะเหี้ยกับมึงหรือ ท่านดี ผมขอดีด้วย ท่านชอบธรรม ผมชื่นชม

มีหูมีตา คิดได้ ใครบังคับความคิดเราไม่ได้ มีแต่ศีล สมาธิ ปัญญาของเราเท่านั้นที่จะฝึกหัด
ปฏิบัติเราให้เราเป็นคนดีขึ้นมา ให้เราเป็นพระปฏิบัติที่ถูกต้องชอบธรรม เอวัง